

Kasteel De Kinkelenburg

Vanaf de aanleg – rond 1300 – tot ongeveer 1600 was de Kinkelenburg een fort, een verdedigbaar bezit.

Het Fort stond midden op een ommuurd eiland dat tevens geheel omgracht was. Na 1600 werd het een adellijk verblijf, een symbool voor status, zonder het karakter van een "versterkte plaats". De macht van de adel was rond 1800 voorgoed verleden tijd. Het kasteel werd toen een villa, zoals er zovelen waren in Bemmelen, bewoond door rijke particulieren.

Van het Middeleeuws karakter was op den duur weinig meer te zien. In de 18e eeuw werd het uitgebreid met een nieuwe vleugel die nog altijd goed herkenbaar is. Het gebouw kreeg grotere ramen, de leistenen op het dak werden vervangen door dakpannen, de schoorstenen werden aangepast, de gevels aangesmeerd en wit gekalkt, de walmuren werden gesloopt en de brug aan de westzijde werd afgebroken. Er kwam een nieuwe toegang aan de noordzijde, een oprit, die naar de

hoofdingang leidde. De buitengrachten werden gedempt.

Het beste uitzicht op kasteel De Kinkelenburg heb je in de Dorpsstraat. Een van de redenen daarvoor is, dat de Dorpsstraat hoger ligt dan de omgeving omdat deze weg op een oude dijk is aangelegd.

Boven de hoofdingang ziet u het wapen van de voormalige gemeente Bemmelen: drie schaaktorens met twee hazewindhonden als schildhouders. In de hal treft u een brandgeschilderd raam aan van de kunstenaar W. van Woerkom. Het stelt de parabel voor van de vijf wijze en de vijf dwaze maagden.

De vroegere burgemeesterskamer heeft een 16e eeuwse schouw met Adam en Eva als kariyden, in zandsteen uitgevoerd. Verder een gesmede kroon met in het midden een man met knots, die de Batavierenleider Civilis voorstelt. Een originele Gelderse kussenkast en enkele 17e eeuwse schilderijen zijn hier eveneens te bewonderen.

In de smalle gang, die leidt naar de voormalige secretariskamer, ziet u vier gebrandschilderde raampjes, die de kastelen de Pollenbeering, de

Brugdijk, het Huis te Bemmelen en het adellijk huis de Plak voorstellen. De schouw in de secretariskamer heeft originele Delftse tegeltjes. In de commissie-vergaderzaal op de bovenverdieping hangen portretten van de voormalige burgemeesters van Bemmelen. Een ornament aan de wand verdient zeker de aandacht van onze volkvertegenwoordigers: "Indien 't gemeen U roept, besorgt het als Uw eigen".

De raadzaal, tevens trouwzaal, is het pronkstuk van de Kinkelenburg. De vier medaillons in het plafond stellen de vier jaargetijden voor en het middenstuk beeldt de legende uit van Vahalis en Rhenus, twee reuzen, die na het graven van de Rijn op zekere dag besloten uit elkaar te gaan. Vahalis groef de Waal en Rhenus de Nederrijn. De schilderijen zijn van Hubert Estourgie (1954). De wanden zijn bekleed met 12 oranje-bruine, decoratieve panelen en vier grisailles (grauwtjes), die de schilderkunst, de beeldhouwkunst, de muziek en de bouwkunst uitbeelden.

De oudst bekende bewoner is Johan van Ambe, die de Kinkelenburg in 1403 overdroeg aan de hertog van Gelre en die het vervolgens weer in

leen terugkreeg. De familie Van Ambe bezat in Bommel grote gebieden en had het z.g. malenrecht en het recht om de pastoor van Bommel aan te wijzen. Er woonden dus adellijke heerboeren op het kasteel, die nauwe banden hadden met de plaatselijke kerk. Na het geslacht Van Ambe kwamen nog veel adellijke families in de Kinkelenburg, o.a. van Baeckholt, Van Randwijk en Van Gendt. Toen het hertogdom Gelre ophield te bestaan (1543) was het kasteel niet langer meer leengoed, maar werd het door allerlei adellijke mensen gekocht en weer verkocht. Zo woonde van 1681 burgemeester Cuper van Nijmegen op het kasteel en Carel Christiaan van Oven, die in 1765 een nieuw deel aan het gebouw toevoegde. Na 1800 hebben vele welgestelde mensen het huis bewoond en gemoderniseerd.

Tijdens de tweede wereldoorlog heeft het kasteel dienst gedaan als noodziekenhuis. Na 1945 kwam het gebouw in bezit van de voormalige gemeente Bommel. Onder leiding van de gemeente-architect Ch.Estourgie kwam in 1954 de restauratie gereed. Misschien is reconstructie

een beter woord, want het grootste deel van het gebouw werd afgebroken en opnieuw – aan de hand van oude tekeningen – opgebouwd. Reconstructie was toen een gangbare opvatting van restauratie.

Thans maakt de Kinkelenburg deel uit van de gemeentelijke gebouwen en doet dienst als trouw- en vergaderaccommodatie.

Ontdek het zelf en kom een dag naar de gemeente Lingewaard.

Het is beslist de moeite waard!

Voor inlichtingen kan men contact opnemen met het toeristisch recreatief informatiepunt (Trip) van de gemeente Lingewaard.

Telefoon 026-3260453

E-mail toerinfo@lingewaard.nl

Kasteel De Kinkelenburg

